

Etter liste

Deres ref.:
Vår ref.: 23/787-1
Saksbehandler: Thomas Tveit Rosenlund
Dato: 04.07.2023

Høringsbrev - Målarkitektur for datadeling i digital hjemmeoppfølging

Det gjennomføres høring for dokumentet:

- Målarkitektur for datadeling i digital hjemmeoppfølging

Målgruppe

Målgruppe for høringen er virksomheter som tilbyr helsetjenester, leverandører som utvikler applikasjoner og løsninger til helse- og omsorgstjenesten, aktører i helse- og omsorgssektoren, pasient- og brukerforeninger, fag- og interesseorganisasjoner, forskning- og innovasjonsmiljøer og næringsliv.

Invitasjon om å gi høringssvar er sendt ut til organisasjonene listet opp nederst på siden, men vi understreker at høringen er åpen for alle som ønsker å gi innspill.

Alle høringssvar vil bli publisert på denne siden.

Bakgrunn

Digital hjemmeoppfølging (DHO) handler om å følge opp, behandle og kommunisere med pasienter på nye måter ved hjelp av ulike former for teknologistøtte.

Definisjon av digital hjemmeoppfølging:

Digital hjemmeoppfølging innebærer at hele eller deler av et behandlingstilbud foregår uten fysisk kontakt, der dialog og deling av data mellom pasient/bruker og behandler(e) skjer digitalt

---

Det er vesentlig at oppfølgingen ikke begrenses til der pasienten bor, men at DHO også kan benyttes andre steder, for eksempel på jobb, skole, institusjon, på reise og hos ulike helseaktører. Pasienten kan i prinsippet oppholde seg hvor som helst fysisk, men likevel kunne motta oppfølging fra helsetjenesten når det er hensiktsmessig. Arbeidet med målarkitekturen har fokus på den delen av DHO området som handler om oppfølging av pasienten basert på data fra pasienten. Mer spesifikt handler målarkitekturen om bruk av samhandling i forbindelse med DHO baserte tjenesteforløp. Målarkitekturen har fokus på spørsmål knyttet til:

- Tilrettelegging for samhandling mellom virksomheter og omsorgsnivå og samhandling med innbygger.
- Utveksling av strukturert informasjon mellom virksomheter og omsorgsnivå.

Direktoratet for e-helse

- Primærbruk av data. (Sekundærbruk av data har ikke vært et sentralt tema for dette arbeidet.)

Formålet med målarkitekturen

Målarkitekturen skal være et verktøy for å koordinere og samle innsatsen i sektoren slik at alle aktørene arbeider i samme retning for å realisere datadeling, slik at aktørene enklere kan ta stilling til hvordan datadelingen bør realiseres innen behovsområdet for digital hjemmeoppfølging.

Målarkitekturen skal bidra til å:

- Gjøre det enklere å gjennomføre arkitekturstyring lokalt, regionalt, nasjonalt og for andre grupperinger av dataansvarlige gjennom å etablere felles prinsipper, arkitekturmål og beskrive arkitekturmønstre. Dette inkluderer å:
  - Dokumentere felles arkitekturvalg og anbefalte samhandlingsmønstre for datadeling innen DHO
  - Beskrive informasjonstjenester og fellestjenester som må etableres for å realisere digital samhandling i form av datadeling
- Gi oversikt over behovsbildet for samhandling innen DHO, ved å:
  - Beskrive behov for informasjon og samhandling på tvers av virksomheter og omsorgsnivå med spesielt fokus på behov knyttet til helsetjenester der DHO benyttes
  - Beskrive behov for normerende produkter som trengs for å understøtte semantisk samhandling
- Legge til rette for kommunikasjon med helse- og omsorgstjenesten, leverandører og NHN
  - Benyttes i drøfting og forankring av felles retning for utvikling av datadelingsløsninger
- Beskrive juridisk mulighetsrom for realisering av samhandling ved hjelp av datadeling

Modenhhet

Bruk av datadeling for digital samhandling mellom virksomheter, omsorgsnivå og pårørende/pasient er relativt umodent. Til tross for mange utprøvningsprosjekter i Nasjonalt velferdsteknologiprogram (NVP) har arbeidet med samhandling i form av datadeling kommet relativt kort og det er få tjenester som er tatt i bruk av helsetjenesten. Erfaringsgrunnlaget er derfor lite. Med mer praktisk erfaring og læring vil det trolig være behov for revisjon av anbefalingene.

Modenheten er også relativt lav når det gjelder å ta i bruk DHO i helsetjenesten. NVP gjennomførte 6 nasjonale utprøvningsprosjekter i perioden 2018-2021. En erfaringsoppsummering er publisert av Helsedirektoratet. Fra 2022 er DHO videreført som et spredningsprosjekt i NVP og i overkant av 150 kommuner fordelt på 16 samarbeidsprosjekter jobber nå med spredning og innføring av DHO. Pr 01.02.23 fikk 820 pasienter oppfølging med DHO. I tillegg til prosjekter i regi av NVP pågår det flere lokale og regionale prosjekter i ulike RHF og HF.

Nasjonalt velferdsteknologiprogram og koblingen mellom utprøving og målarkitektur

Gjennom dialog med helsepersonell, i de deler av helsetjenesten som har etablert tjenesteforløp, har vi identifisert og verifisert behov for samhandling. Behovsforståelsen bygger på behovskartlegginger og oppdateres løpende basert på praktiske erfaringer med å realisere nye tjenester som understøttes av nye informasjonstjenester som tas i bruk i helsetjenesten.

Behovsarbeidet som gjennomføres i utprøving- og spredningsaktivitetene har vært viktige innspill til behovsarbeidet knyttet til målarkitekturen for datadeling DHO.

Informasjonsbehovene er analysert og vurdert i forhold til hensiktsmessig bruk av samhandlingsform og behov for informasjonstjenester for å understøtte informasjonsbehovet. Det er også vurdert hvilke informasjonstjenester som bør realiseres som fellestjenester og hvilke som må realiseres i virksomhetenes infrastruktur. Resultatene er beskrevet som konkrete konsepter som er vurdert i forhold til gjeldende rett og hvor hensiktsmessig de ulike konseptene er for spredning, risiko og kompleksitet. Til slutt, peker målarkitekturen på nødvendige normerende produkter for å understøtte enhetlig semantisk samhandling.

I utprøving- og spredningsaktivitetene er målet at virksomhetene skal etablere og prøve ut samhandling mellom virksomhetene basert på konseptene som er tatt frem i målarkitekturen. Erfaringene skal benyttes i arbeidet med revisjon av målarkitekturen. Målarkitekturen vil også hjelpe utprøving- og spredningsprosjekter til å velge løsningskonsepter som kan realiseres innenfor gjeldende rett, eller føre til at prosjektene spiller inn nødvendige endringer i lovverket for å understøtte mer effektive samhandlingsløsninger på sikt.

Normering av målarkitekturen

Gitt positive tilbakemeldinger vil "Målarkitektur for datadeling i digital hjemmeoppfølging" normeres som veileder for målgruppene og bruksområdet som behandles i dokumentet.

Forvaltning og videreutvikling av målarkitekturen

Målarkitektur for datadeling i DHO er fokusert på brukstilfellet "samhandling mellom helsepersonell på tvers av virksomheter". Dette er en utvidelse av den eksisterende målarkitekturen for datadeling i helse- og omsorgssektoren som beskriver brukstilfellene for helsepersonell og innbygger sin bruk av fellestjenester.

Målarkitekturen vil følge forvaltningsmodellen for normerende produkter fra Direktoratet for e-helse, for å sikre at målarkitekturen oppdateres jevnlig. Ved å høste erfaringer fra utprøvningsprosjekter og aktiviteter i helse- og omsorgssektoren vil Direktoratet for e-helse jobbe videre med å utvikle felles rammer for datadeling i helsesektoren. Når området datadeling mellom virksomheter og omsorgsnivå har oppnådd tilstrekkelig modenhet er det et mål at "målarkitekturen for datadeling i digital hjemmeoppfølging" integreres som en utvidelse til eksisterende målarkitektur for datadeling som ble publisert i 2021.

Dette ønsker Direktoratet for e-helse tilbakemeldinger på

- Er arkitekturvalgene fornuftige og er det ytterligere valg som burde beskrives på nåværende tidspunkt?
- Er detaljeringsnivået i dokumentet tilstrekkelig i forhold til formålet?
- Vil krav og anbefalinger i dokumentet gi ulemper i utviklingen av datadeling?
- Er krav og anbefalinger i dokumentet dekkende for å styre utviklingen av datadeling i helsesektoren?
- Er veileder riktig normeringsnivå?
- Svarene bør begrunnes og kobles til konkrete endringsforslag

Høringssvar merkes med sak 23/787 og sendes til postmottak@ehelse.no

Alle høringssvar vil bli publisert på ehelse.no

Høringsfristen er 29 september 2023

Vennlig hilsen

Erik Hedlund
avdelingsdirektør

Thomas Tveit Rosenlund
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk